

Nieuwsbrief - OGR Updates

Nummer 7, 2025

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2025:1580](#) 21-03-2025

Handhaving/Eindhoven

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2025:1470](#) 18-03-2025

Handhaving/Ommen

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2025:1566](#) 17-03-2025

Handhaving/Tilburg

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:2606](#) 12-03-2025

Handhaving/Zaanstad

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2025:3705](#) 11-03-2025

Omgevingsvergunning/Katwijk

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2024:6624](#) 28-10-2024

Omgevingsvergunning/Amsterdam

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2025:993](#) 12-03-2025

Bestemmingsplannen/Moerdijk

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplannen/Moerdijk

Bij geluidregeling bestemmingsplan rekening houden met flexibiliteit in bedrijfsvoering volgens milieuspoor; 45 dB(A)-contour is belemmerend voor woningbouw en bedrijven; Geluidregels voor bedrijf kunnen niet in andere plannen worden opgenomen indien bedrijf niet in die plangebieden ligt.

Casus

Bij besluit van 14 juli 2022 heeft de raad de bestemmingsplannen 'Bedrijventerrein Molengors' en 'Parapluplan Geluid Bedrijventerrein Molengors' (hierna: het parapluplan) vastgesteld. Bij besluit van 2 maart 2023 heeft de raad het bestemmingsplan 'Oevers Roode Vaart Zuid' opnieuw en gewijzigd vastgesteld. Bij besluit van 1 februari 2024 heeft de raad het bestemmingsplan 'Kop Roode Vaart' opnieuw en gewijzigd vastgesteld.

De plannen

Bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Molengors' en het parapluplan vormen de planologische regeling voor het bedrijventerrein Molengors. Volgens de publicatie zijn de bestaande activiteiten als uitgangspunt genomen. Onbenutte planologische ruimte wordt geschrapt, omdat het bedrijventerrein steeds meer in de kern van Zevenbergen is komen te liggen en invloed kan hebben op het woon- en leefklimaat in de omgeving. In het plan 'Bedrijventerrein Molengors' zijn ook regels opgenomen voor geluid. Het plan is een zogenoemd bestemmingsplan met verbrede reikwijdte.

Het parapluplan is vastgesteld omdat de geluidsuitstoot van twee bedrijven, gelegen op bedrijventerrein Molengors, een groter gebied beïnvloedt dan alleen het bedrijventerrein zelf. Het plangebied van dit parapluplan wordt gevormd door de geluidscontouren die voor de twee bedrijven berekend zijn.

In het plan 'Bedrijventerrein Molengors' is de 'milieuzonering nieuwe stijl' verwerkt; er heeft een integratie plaatsgevonden van het milieuspoor en het ruimtelijke-orderingspoor, met als

doel (een deel van) de milieuruimte voor de bedrijven via regels in het bestemmingsplan op te nemen. Geluid is het maatgevende aspect voor alle bedrijven op het bedrijventerrein. Daarom is de planregeling in hoofdzaak opgebouwd rondom een regeling die de geluidruimte van de bedrijven weergeeft. In het plan zijn voor bedrijven met een lichtere vorm van bedrijvigheid (maximaal milieucategorie 3.1) geluidregels opgenomen.

Voor de twee bedrijven die vallen binnen milieucategorie 3.2 of hoger is een maatwerkregeling nodig. De raad heeft hiervoor het parapluplan vastgesteld, waarin de geluidsnormen en geluidscontouren voor de twee bedrijven zijn opgenomen. Het parapluplan vormt een uitzondering op de regels in het plan 'Bedrijventerrein Molengors'.

Een projectontwikkelaar is van plan om woningen in de vorm van lintbebouwing langs de Roode Vaart te ontwikkelen op gronden die grenzen aan het plangebied van het plan 'Bedrijventerrein Molengors'. Hiervoor is bestemmingsplan 'Oevers Roode Vaart Zuid' vastgesteld. De gronden voor deze woningbouw vallen binnen het toepassingsbereik van het parapluplan. De woonbestemming in dit plan ligt deels binnen de akoestische invloedssfeer van bedrijf 1. De contour 'geluidzone bedrijfsperceel 1, 45 dB(A)' uit het parapluplan is in dit plan overgenomen.

Ook het plan 'Kop Roode Vaart' is vastgesteld om woningbouwontwikkeling mogelijk te maken. Het plangebied grenst aan het bedrijventerrein Molengors. In het bestemmingsplan zijn de regels verwerkt op het gebied van geluid die vanuit het parapluplan over dit plangebied vallen.

De beroepen

Beide bedrijven waarvoor een maatwerkregeling nodig is en de projectontwikkelaar hebben beroep ingesteld tegen de bestemmingsplannen en het parapluplan. Bedrijf 1 heeft door een akoestisch adviesbureau voor het aspect geluid notities laten opstellen over de bestemmingsplannen en het parapluplan.

Het parapluplan voorziet volgens appellanten ten onrechte in een (te strak berekende) 45 dB(A) contour. De geluidscontour is beperkend voor het bouwen van woningen en voor de bedrijfsvoering van beide bedrijven.

Bedrijf 1 voert aan dat door het vastleggen van de geluidcontour in het parapluplan geen rekening wordt gehouden met toekomstige ontwikkelingen, maar ook niet met reguliere variaties binnen de bestaande bedrijfsvoering. Zo kunnen kleine variaties in werkzaamheden nog wel voldoen aan de geluidgrenswaarden uit het Activiteitenbesluit, maar niet aan de contourgrenswaarden uit de planregels.

De projectontwikkelaar voert aan dat ten onrechte niet is gemotiveerd waarom voor nieuwe woningen strengere geluidsnormen gelden dan voor bestaande woningen.

Bedrijf 1 betoogt dat haar bedrijfsvoering ook wordt belemmerd door het bestemmingsplannen 'Oevers Roode Vaart Zuid' en 'Kop Roode Vaart'. Volgens het bedrijf zijn de plannen in strijd met de rechtszekerheid en onzorgvuldig vastgesteld. Haar bedrijfsperceel ligt niet binnen de desbetreffende plangebieden van deze plannen, maar in het plangebied van 'Bedrijventerrein Molengors'. Daarom kunnen volgens het bedrijf geen geluidgrenswaarden voor haar worden opgenomen in deze plannen. Ook voert het bedrijf aan dat de planregels afwijken van de regels in het parapluplan.

Rechtsvragen

1. Moest verweerder bij het bepalen van de geluidcontouren en regeling in het parapluplan rekening houden met enige flexibiliteit in de bedrijfsvoering, of mocht zij uitgaan van het zes jaar oude geluidonderzoek bij de eerdere melding voor het Activiteitenbesluit?
2. Is de 45 dB(A)-contour die verweerder in het parapluplan en de bestemmingsplannen heeft vastgelegd belemmerend voor nieuwe woningbouw en de bestaande bedrijven, en is die strengere norm voldoende onderbouwd?
3. Kon verweerder geluidregels voor de bedrijven opnemen in bestemmingsplannen voor andere gronden dan waarop de betreffende bedrijfspercelen gesitueerd zijn?

Uitspraak

1. De Afdeling stelt vast dat de regeling in het parapluplan en de bijbehorende geluidcontouren van bedrijf 1 zijn bepaald op basis van een akoestisch onderzoek dat ten behoeve van een melding Activiteitenbesluit milieubeheer is opgesteld. Met dit onderzoek is de representatieve bedrijfssituatie van het bedrijf in beeld gebracht, waarbij rekening is gehouden met maatgevende woningen in de omgeving. Uitgaande van de normen van het Activiteitenbesluit milieubeheer bestaat voor het bedrijf nog enige flexibiliteit, maar dat is niet een aspect dat is betrokken in de melding en dus ook niet in het oorspronkelijke onderzoek. De Afdeling overweegt dat dit onderzoek voor een ander doel is opgesteld, en ook al zes jaar oud was ten tijde van de vaststelling van het plan, en daarmee niet geschikt voor het bepalen van de geluidscontour. De STAB heeft ook geconcludeerd dat bedrijf 1 met de notitie die bij het beroepschrift is gevoegd heeft 'onderbouwd dat de geluidcontour tot een te strakke regulering van de huidige bedrijfsactiviteiten' leidt en dat binnen de huidige bedrijfsvoering enige flexibiliteit is gewenst die de geluidcontour niet biedt.

2. De Afdeling overweegt verder dat de raad onvoldoende heeft gemotiveerd waarom hij is uitgegaan van een geluidscontour van 45 dB(A). Deze geluidscontour is zowel voor nieuwe woningbouw als voor beide bedrijven beperkend. De raad heeft niet afdoende onderbouwd waarom hij een strengere geluidsnorm hanteert voor nieuwe woningen dan de norm uit het Activiteitenbesluit milieubeheer. Voor zover de raad er op gewezen heeft dat de Afdeling in een uitspraak uit 2005 het gebied aanmerkte als een 'rustige woonwijk' overweegt de Afdeling dat deze aanduiding in dit geval geen betekenis meer toekomt nu gebruik is gemaakt van de 'milieuzonering nieuwe stijl'.

Daarnaast stelt de Afdeling net als de STAB vast dat, anders dan de raad beoogt, in de planregels door de definitie van nieuwe woningen niet is uitgesloten dat ook de sloop en herbouw van een bestaande woning na de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan als nieuwe woning moet worden aangemerkt. Ook de sloop en herbouw van een bedrijfswoning zou als de realisatie van een nieuwe woning kunnen worden gezien, waardoor ter plaatse strengere geluidgrenswaarden zouden gaan gelden.

Gelet op het voorgaande zijn de in het parapluplan opgenomen geluidsnormen onvoldoende gemotiveerd en onzorgvuldig vastgesteld.

3. De Afdeling overweegt dat in de planregels van bestemmingsplannen 'Oevers Roode Vaart Zuid' en 'Kop Roode Vaart' ten onrechte normen zijn opgenomen voor activiteiten buiten het plangebied. Bedrijfsterrein 1 ligt niet in deze plangebieden, en deze plannen worden ook niet genoemd in het toepassingsbereik van het parapluplan. In verschillende bestemmingsplannen zijn normen opgenomen voor het bedrijf, wat naar het oordeel van de Afdeling tot rechtsonzekerheid kan leiden, met name wanneer de normen verschillen. De STAB en de Afdeling hebben geconcludeerd dat de plannen tegenstrijdigheden bevatten met het parapluplan, wat ook is erkend door de raad. Bedrijven op het bedrijventerrein kunnen er daardoor mogelijk niet van op de hoogte zijn dat andere plannen ook normen voor de bedrijfsvoering kunnen bevatten, en het is niet duidelijk welke normen gelden. Gelet op het voorgaande zijn de plannen in zoverre in strijd met de rechtszekerheid vastgesteld.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 12-03-2025

ECLI: ECLI:NL:RVS:2025:993

Zaaknummer: 202205984/1/R2, 202301337/1/R2 en 202300119/1/R2

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Handhaving/Eindhoven

De welstandsnota en de gebiedsgerichte welstandscriteria zijn aan te merken als een beleidsregel als bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet. Beide zijn ook aan te merken als een welstandsnota in de zin van artikel 22.7 van het omgevingsplan. Het college is in zijn algemeenheid bevoegd om handhavend op te treden als dit artikel uit het omgevingsplan wordt overtreden. In dit geval kon het college echter vanwege meerdere redenen niet overgaan tot handhavend optreden.

Casus

Bij besluit van 2 oktober 2024 heeft het college van burgemeester en wethouders van Eindhoven (het college) een last onder dwangsom opgelegd aan eiser. Deze last houdt in dat eiser zijn dakkapel dient te verwijderen en verwijderd dient te houden. Met het bestreden besluit is het college bij de oplegging van de last gebleven. Eiser heeft hiertegen beroep ingesteld en een verzoek om voorlopige voorziening ingediend. Naast het verzoek om voorlopige voorziening beslist de voorzieningenrechter ook op het beroep.

Eiser betoogt dat een vergunningvrije dakkapel niet kan worden getoetst aan welstandseisen, omdat de gebiedsgerichte criteria die volgen uit het welstandsbeleid geen onderdeel vormen van het toetsingskader van een welstandsexces. Verder betwist eiser dat sprake zou zijn van een welstandsexces.

Rechtsvragen

1. Bestaat een bevoegdheid voor het college tot handhavend optreden?
2. Kon het college in dit geval tot handhavend optreden overgaan?

Uitspraak

1. De gemeenteraad van Eindhoven heeft op 19 april 2004 het tweede deel van de nota welstandsbeleid 'De toetsing gestuurd' (de Welstandsnota) vastgesteld. Hierin is een excessenregeling opgenomen voor bouwwerken waarvoor geen bouwvergunning noodzakelijk is, zodat ook deze bouwwerken voldoen aan minimale eisen van welstand. De Welstandsnota voorziet in een aantal algemene criteria. Hiertoe behoort het criterium 'Een te grove inbreuk op wat in de omgeving gebruikelijk is.' In de Welstandsnota is ook voorzien in de mogelijkheid om gebiedsgerichte en daarmee samenhangende, meer specifieke criteria op te stellen voor de gebieden die worden genoemd in hoofdstuk 7 van de Welstandsnota. In hoofdstuk 7 wordt de wijk De Barrier genoemd als een wijk waarvoor een toetsingskader is of wordt ontwikkeld. De gemeenteraad van Eindhoven heeft op 22 april 2008 de Gebiedsgerichte criteria vastgesteld. Hierin is een passage over dakkapellen opgenomen. Hierin staat het volgende: 'Voor zover bij een woning nog niet in een dakkapel is voorzien, is slechts de voor de desbetreffende woning ontworpen dakkapel op de daarbij behorende positie aanvaardbaar uit een oogpunt van welstand. Zie voor de standaard dakkapellen bijlage 6. Dit geldt zowel voor de dakkapellen op de achter- en zijkant, als voor die op de voorzijde. (...) Voor zover dakkapellen vergunningvrij zijn en in afwijking van de standaarddakkapel wordt gerealiseerd, zal er sprake zijn van een situatie die in ernstige mate in strijd is met redelijke eisen van welstand.'

Voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet was in artikel 12, eerste lid van de Woningwet (oud) voorzien in een regeling voor de bestrijding van welstandsexcessen. In artikel 12a, eerste lid, onder b, van de Woningwet (oud) was bepaald dat de gemeenteraad in de welstandsnota de criteria voor een welstandsexces opneemt. Artikel 13 van de Woningwet (oud) bood een grondslag om de eigenaar van een bouwwerk aan te schrijven. Deze artikelen zijn allemaal vervallen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Artikel 22.7, eerste lid, van het Omgevingsplan maakt onderdeel uit van de zogenoemde Bruidsschat, een reeks van artikelen die de wetgever heeft opgesteld om de overgang naar de Omgevingswet makkelijker te maken. De Bruidsschat bevat een aantal artikelen uit regelgeving die wordt ingetrokken met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Deze artikelen zijn nu onderdeel van het Omgevingsplan.

Naar het oordeel van de voorzieningenrechter zijn de welstandsnota alsmede de Gebiedsgerichte welstandscriteria aan te merken als een beleidsregel als bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet. Beide zijn ook aan te merken als een welstandsnota als bedoeld in artikel 22.7 van het Omgevingsplan. Het college is in zijn algemeenheid bevoegd om handhavend op te treden indien artikel 22.7 van het Omgevingsplan wordt overtreden. In

dat geval is immers sprake van een omgevingsplanactiviteit (als bedoeld in de definitie van omgevingsplanactiviteit onder c, in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet) en in artikel 5.1, eerste lid, onder a van de Omgevingswet is het verboden te handelen zonder omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Deze omgevingsplanactiviteit wordt niet uitgezonderd in de aanhef van artikel 2.29 van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Hierna beoordeelt de voorzieningenrechter of het college in dit geval bevoegd is om handhavend op te treden.

Bij de vraag of van handhavend optreden mocht worden afgezien, moet worden beoordeeld of handhavend optreden onevenredig is, mede in het licht van de uitspraak van de Afdeling van 2 februari 2022 (ECLI:NL:RVS:2022:285). Dit betekent dat de bestuursrechter toetst of het besluit geschikt en noodzakelijk is, en daarna of het besluit in de gegeven omstandigheden evenwichtig is. Of deze drie elementen aan bod komen, hangt af van de aangevoerde beroepsgronden. Bij handhavingsbesluiten geldt daarbij als uitgangspunt dat het algemeen belang gediend is met handhaving en dat om die reden in de regel tegen een overtreding moet worden opgetreden. Handhaving blijft dus voorop staan. Handhavend optreden is alleen onevenredig als er in het concrete geval omstandigheden zijn waaraan een zodanig zwaar gewicht toekomt dat het algemeen belang dat gediend is met handhaving daarvoor moet wijken. Dan is er een bijzonder geval waarin toch van handhavend optreden moet worden afgezien. Een bijzonder geval kan zich bijvoorbeeld voordoen bij concreet zicht op legalisatie, maar ook andere omstandigheden van het concrete geval kunnen leiden tot het oordeel dat er een bijzonder geval is. Andere redenen om van handhavend optreden af te zien kunnen zich bijvoorbeeld voordoen bij een schending van het gelijkheidsbeginsel of het vertrouwensbeginsel.

2. De voorzieningenrechter is van oordeel dat het college in dit geval om meerdere redenen niet kon overgaan tot handhavend optreden.

Het college gaat handhaven omdat het uiterlijk van de dakkapel de positionering van de dakkapel afwijkend zijn. De Gebiedsgerichte criteria stellen zowel eisen aan het uiterlijk als aan de positionering van dakkapellen. Echter, artikel 22.7 van het Omgevingsplan biedt bij een strikte uitleg alleen maar de mogelijkheid om op te treden tegen het uiterlijk van bestaande bouwwerken of te bouwen vergunningsvrije bouwwerken maar niet tegen de positionering van bouwwerken. Toegegeven, de dakkapel maakt onderdeel uit van de woning en het uiterlijk van de woning met dakkapel van eiser wijkt af van andere woningen met dakkapellen omdat de dakkapel niet is gepositioneerd overeenkomstig de aangehechte voorbeelden. Daartegenover staat dat een nieuwe dakkapel als een afzonderlijk vergunningsvrij bouwwerk wordt gezien en dat het dus voor de hand ligt om de dakkapel afzonderlijk en op zichzelf te

beoordelen. De voorzieningenrechter is van oordeel dat in de Gebiedsgerichte criteria ten onrechte eisen aan de positionering van dakkapellen zijn gesteld en dat deze beleidsregel in zoverre kennelijk onredelijk is. Het college heeft met de verwijzing naar de Gebiedsgerichte criteria onvoldoende gemotiveerd dat de afwijkende positionering van de dakkapel een welstandsexces oplevert (en een overtreding van artikel 22.7 van het Omgevingsplan).

In de Gebiedsgerichte criteria is op voorhand vastgelegd dat iedere dakkapel die afwijkt van de standaarddakkapel een situatie oplevert die in ernstige mate in strijd is met redelijke eisen van welstand. Op deze wijze wordt het plaatsen van (vergunningsvrije) bouwwerken ingrijpend gereguleerd terwijl tegen deze regulering geen rechtsbescherming openstaat. Burgers kunnen namelijk geen beroep instellen tegen het vaststellen van een welstandsnota (want dit is een beleidsregel) en kunnen de beleidsregel slechts achteraf (indirect) laten toetsen door de bestuursrechter. De voorzieningenrechter is van oordeel dat aan de criteria in de beleidsregel geen doorslaggevend gewicht kan worden toegekend. De Afdeling heeft meermalen overwogen (zie onder meer de uitspraak van 29 maart 2023 (ECLI:NL:RVS:2023:1249)) dat de evenredigheidsstoets van artikel 4:84 Algemene wet bestuursrecht (Awb) vereist dat aan de hand van alle omstandigheden van het geval wordt bezien of van de beleidsregels moet worden afgeweken. De beantwoording van de vraag of sprake is van een welstandsexces waartegen achteraf handhavend kan worden opgetreden, vereist een beoordeling van de omstandigheden van het geval en het antwoord kan dus niet op voorhand worden vastgelegd in een beleidsregel.

Het college heeft onvoldoende onderbouwd waarom het uiterlijk van de dakkapel na aanpassing in ernstige mate in strijd is met de redelijke eisen van welstand. Niet iedere afwijking levert een situatie op die in ernstige mate in strijd is met de redelijke eisen van welstand. De door eiser voorgestane aanpassing van de dakkapel voorziet in een afwerking waardoor het uiterlijk van de dakkapel nagenoeg hetzelfde is als het uiterlijk van de standaarddakkapel in de gebiedsgerichte criteria. Het college heeft dit onvoldoende betrokken in het bestreden besluit. Het college kon niet volstaan met een verwijzing naar het advies van de Adviescommissie Omgevingskwaliteit Eindhoven (AOKE) omdat de voorzieningenrechter uit dit advies niet kan afleiden waarom het uiterlijk van de dakkapel (na aanpassing van de dakkapel) een welstandsexces oplevert. Eiser kan daarom ook niet worden tegengeworpen dat hij geen deskundig tegenadvies heeft overgelegd. Het college heeft met de verwijzing naar de Gebiedsgerichte criteria onvoldoende gemotiveerd dat het uiterlijk van de dakkapel na aanpassing een welstandsexces oplevert (en een overtreding van artikel 22.7 van het Omgevingsplan).

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 21-03-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2025:1580

Zaaknummer: 25/151 en 25/153

Wetsartikelen: 2.29 Besluit bouwwerken leefomgeving, 4.19 Omgevingswet, 12 lid 1 Woningwet, 12a lid 1 Woningwet en 4:84 Awb

RECHTSPRAAK

Handhaving/Tilburg

Handhaving en vertrouwensbeginsel. De rechtbank is van oordeel dat aan de zienswijzennota het gerechtvaardigde vertrouwen kon worden ontleend dat het college van burgemeester en wethouders handhavend zou optreden. Als het college besluit het vertrouwen van eiser niet te honoreren vanwege zwaarder wegende belangen, moet de schade, die eiser heeft geleden doordat hij gerechtvaardigd heeft vertrouwd op de toezegging van het college, volledig worden vergoed.

Casus

Eiser heeft een handhavingsverzoek ingediend bij het college van burgemeester en wethouders van Tilburg (het college), gericht tegen een tuincentrum. Hij heeft onder meer gesteld dat hij overlast ervaart vanwege laad- en losactiviteiten. Bij besluit van 29 november 2023 heeft het college het handhavingsverzoek met betrekking tot het laden en lossen afgewezen. Bij het bestreden besluit van 14 maart 2024 is het college bij de afwijzing van het verzoek gebleven.

Eiser heeft aangevoerd dat de gemeente expliciet heeft aangegeven dat het laden en lossen op zijn verzoek niet zou gaan plaatsvinden voor zijn woning en dat hij erop mocht vertrouwen dat dit daar niet zou plaatsvinden.

Het college heeft gesteld dat uit de nota van zienswijzen volgt dat de gemeenteraad heeft laten weten dat het bestemmingsplan op dit onderdeel niet zou worden aangepast. Hieruit volgt duidelijk dat de gemeenteraad zelf niet de verwachting heeft gewekt dat het bestemmingsplan op dit onderdeel zou worden aangepast. Er is geen sprake van een ondubbelzinnige toezegging waaruit eiser had mogen afleiden dat de gemeenteraad gebruik zou maken van haar bevoegdheid en eiser daar gerechtvaardigd op mocht vertrouwen.

Rechtsvraag

Heeft het college in strijd gehandeld met het vertrouwensbeginsel?

Uitspraak

Zoals de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) heeft overwogen in de uitspraak van 29 mei 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1694), moet degene die zich beroept op het vertrouwensbeginsel aannemelijk maken dat van de kant van de overheid toezeggingen of andere uitlatingen zijn gedaan of gedragingen zijn verricht waaruit hij/zij in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs kon en mocht afleiden of het bestuursorgaan een bepaalde bevoegdheid zou uitoefenen en zo ja hoe. Verder is vereist dat de toezegging, andere uitlating of gedraging afkomstig is van het bevoegde bestuursorgaan of aan het bevoegde bestuursorgaan kan worden toegerekend. Voor toerekening van een onbevoegde uitlating is nodig dat de betrokkene in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs kon en mocht veronderstellen dat degene die de uitlating deed of de gedraging verrichtte de opvatting van het bevoegde orgaan vertolkte.

Het ontwerpbestemmingsplan [bestemmingsplan] heeft van 26 mei tot en met 9 juli 2018 ter inzage gelegen. Namens onder meer eiser is toen de volgende zienswijze ingediend: 'Reclamanten zijn van mening dat de ontwikkeling geluidhinder zal produceren door bezoekers, zeker gezien de ruime openingstijden en toeleveringsbedrijven die vaak 's-ochtends vroeg zullen komen. Zelfs als de geluidsoverlast binnen de daarvoor gestelde normen blijft zal dit een flinke impact en verandering t.o.v. de huidige situatie betekenen. Reclamanten verzoeken alle laad- en losactiviteiten te verplaatsen naar de oostzijde van het gebouw.'

Het college heeft in de notitie behandeling zienswijzen als volgt daarop gereageerd: 'In paragraaf 4.6 van de toelichting wordt ingegaan op de mogelijke geluidshinder. Door de initiatiefnemers is in het kader van het bestemmingsplan een akoestisch onderzoek uitgevoerd. In dit onderzoek wordt ingegaan op de geluidbelasting vanuit de toekomstige bouwmarkt en tuincentrum op de omliggende woningen. Uit het onderzoek blijkt dat het bedrijf voldoet aan de gestelde normen in de dag-, avond- en nachtperiode ten gevolge van het verkeer van en naar het bedrijf. Voor wat betreft de laad- en losactiviteiten voldoet het bedrijf in de dag- en nachtperiode. Wanneer echter in de avondperiode laad- en losactiviteiten plaats zouden vinden, zal het bedrijf niet voldoen aan de normen in de avondperiode. Daarom is besloten om alle laad- en losactiviteiten in de dagperiode plaats te laten vinden, tussen 07.00 en 19.00 uur. Dit is in de regels van het bestemmingsplan vastgelegd en het bedrijf moet zich daaraan houden.

Naar aanleiding van de omgevingsdialoog is de route van laden en lossen verlegd; aan de oostzijde van het gebouw is de inrit van de logistiek en aan de westzijde enkel de uitrit. De bevoorrading van de winkels zal aan de zuid- en oostzijde van het gebouw plaatsvinden.

Conclusie: De zienswijze is niet gegrond. Het plan wordt hierop niet aangepast.'

De rechtbank is van oordeel dat eiser aan de notitie behandeling zienswijzen het gerechtvaardigde vertrouwen kon ontleen dat het college handhavend zou optreden tegen de bevoorrading van de winkels anders dan aan de zuid- en oostzijde. In de namens het college opgestelde zienswijzennota staat immers dat de bevoorrading van de winkels aan de zuid- en oostzijde van het gebouw zal plaatsvinden. Dit staat naar het oordeel van de rechtbank los van de bevoegdheid van de gemeenteraad om het bestemmingsplan overeenkomstig vast te stellen. De rechtbank komt evenals het college tot het oordeel dat deze toezegging aan het college kan worden toegerekend.

Het bestaan van gerechtvaardigde verwachtingen brengt niet mee dat aan die verwachtingen altijd moet worden voldaan. Andere belangen, zoals het algemeen belang of de belangen van derden, kunnen zwaarder wegen. Bij deze belangenafweging kan ook een rol spelen of betrokkene op basis van de gewekte verwachtingen handelingen heeft verricht of nagelaten als gevolg waarvan hij/zij schade heeft geleden of nadeel heeft ondervonden. Wanneer er andere belangen in de weg staan aan honorering van het gewekte vertrouwen, kan voor het bestuursorgaan de verplichting ontstaan om de geleden schade te vergoeden als onderdeel van de besluitvorming.

Het college heeft desgevraagd op de zitting een voorlopige inschatting gemaakt, maar niet zorgvuldig onderzocht noch afgewogen of het gewekte vertrouwen moet worden nagekomen en, zo ja, wat de betekenis daarvan is voor de uitoefening van zijn handhavingsbevoegdheid. Daarbij acht de rechtbank van belang dat tussen eiser en het tuincentrum verschil van mening bestaat over het antwoord op de vraag of de dierenwinkel anders dan via de overheaddeur aan de [adres 1] kan worden bevoorraad. In het geval dat het college besluit het vertrouwen van eiser niet te honoreren vanwege zwaarder wegende belangen, moet de schade, die eiser heeft geleden doordat hij gerechtvaardigd heeft vertrouwd op de toezegging van het college, volledig worden vergoed (zie de conclusie van staatsraad advocaat-generaal Snijders van 21 augustus 2024, ECLI:NL:RVS:2024:3420).

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 17-03-2025

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2025:1566

Zaaknummer: AWB 24_4017

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Katwijk

Volgens vaste rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State betekent de enkele omstandigheid dat niet aan de indieningsvereisten in het Besluit omgevingsrecht en de Regeling omgevingsrecht wordt voldaan, niet dat een verleende omgevingsvergunning om die reden niet in stand kan blijven. Het is aan het bestuursorgaan om te beoordelen of bij een aanvraag voldoende gegevens en bescheiden zijn ingediend om een besluit op de aanvraag te kunnen nemen. Naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter geldt deze rechtspraak onverkort voor de indieningsvereisten in de Omgevingsregeling.

Casus

Bij besluit van 16 januari 2025 heeft het college van burgemeester en wethouders van Katwijk (het college) een omgevingsvergunning verleend voor het bouwen van een bouwwerk en het maken van een uitweg ten behoeve van het realiseren van een nieuwe bedrijfshal. Het betreft een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit met betrekking tot het bouwen van een bouwwerk en het maken van een uitweg (artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, en artikel 22.8 van de Omgevingswet jo. artikel 2:12 van de Algemene Plaatselijke Verordening Katwijk 2014).

Verzoeker heeft bezwaar gemaakt tegen dit besluit en de voorzieningenrechter van de rechtbank verzocht een voorlopige voorziening te treffen. Verzoeker betoogt onder meer dat voorafgaand aan het verlenen van de omgevingsvergunning ten onrechte geen participatietraject heeft plaatsgevonden.

Rechtsvragen

1. Is voldaan aan het indieningsvereiste in de Omgevingsregeling over participatie? En zo nee, heeft het college zich op het standpunt kunnen stellen dat hij over voldoende gegevens en

bescheiden beschikte om op de aanvraag te beslissen?

2. Is ten onrechte geen participatietraject doorlopen?

Uitspraak

1. De voorzieningenrechter stelt vast dat in de aanvraag niet is vermeld of voorafgaand aan de indiening daarvan participatie van en overleg met derden heeft plaatsgevonden. Artikel 16.55, zesde lid, van de Omgevingswet (Ow) in samenhang gelezen met artikel 7.4, eerste lid, van de Omgevingsregeling verplicht de aanvrager echter om bij de aanvraag aan te geven of burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding van de aanvraag zijn betrokken. In dit geval is aan dit indieningsvereiste dus niet voldaan.

Volgens vaste rechtspraak van de Afdeling (zie bijvoorbeeld de uitspraak van 19 september 2018 (ECLI:NL:RVS:2018:3067)) betekent de enkele omstandigheid dat niet aan de indieningsvereisten in het Besluit omgevingsrecht en de Regeling omgevingsrecht wordt voldaan, niet dat een verleende omgevingsvergunning om die reden niet in stand kan blijven. Het is aan het bestuursorgaan om te beoordelen of bij een aanvraag voldoende gegevens en bescheiden zijn ingediend om een besluit op de aanvraag te kunnen nemen.

Naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter geldt deze rechtspraak onverkort voor de indieningsvereisten in de Omgevingsregeling. De voorzieningenrechter ziet geen aanleiding voor het oordeel dat het college zich in dit geval, zonder over gegevens over participatie te beschikken, niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat hij over voldoende gegevens en bescheiden beschikte om een besluit op de aanvraag te kunnen nemen. Daarbij betreft de voorzieningenrechter dat, als in de aanvraag was aangegeven dat geen participatie heeft plaatsgevonden, het college niet om die reden kon besluiten de aanvraag niet te behandelen of de omgevingsvergunning te weigeren (zie de Nota van Toelichting bij de Omgevingsregeling, Staatscourant 2019, nr. 56288, 22 november 2019, p. 444).

2. De gemeenteraad heeft geen gevallen van activiteiten als bedoeld in artikel 16.55, zevende lid, van de Ow aangewezen waarin participatie verplicht is gesteld. De door de gemeenteraad op 27 mei 2021 aangewezen categorieën van gevallen waarin de raad zijn adviesrecht wil laten gelden, waar de vergunninghouder op heeft gewezen, kunnen niet als zodanig worden aangemerkt, omdat de wettelijke grondslag daarvoor artikel 16.15a en 16.15b van de Ow is en niet artikel 16.55, zevende lid, van de Ow.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 11-03-2025

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2025:3705

Zaaknummer: 25-1097

Wetsartikelen: 5.1 lid 1 onder a Omgevingswet, 22.8 Omgevingswet, 16.55 lid 6 en 7 Omgevingswet, 7.4 lid 1 Omgevingsregeling, 16.15a Omgevingswet en 16.15b Omgevingswet

RECHTSPRAAK

Handhaving/Zaanstad

Naar voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter is geen sprake van schending van het specialiteitsbeginsel. Verweerder is bevoegd om handhavend op te treden bij overtreding van het Besluit bouwwerken leefomgeving. Volgens de voorzieningenrechter kan het standpunt van verweerder gevolgd worden dat een SEM-analyse van het kleefmonster is vereist op grond van de wet- en regelgeving.

Casus

Verzoekster heeft meerdere malen een sloopmelding gedaan bij het college van burgemeester en wethouders van Zaanstad (verweerder). Verweerder heeft aangegeven dat het asbestinventarisatierapport niet voldoet aan de indieningsvereisten, omdat de risicoklasse van het asbest niet kan worden bepaald. Een toezichthouder heeft geconstateerd dat verzoekster was begonnen met voorbereidende werkzaamheden voor de asbestverwijdering. De toezichthouder heeft de werkzaamheden mondeling stilgelegd. De werkzaamheden mogen niet zonder een goedgekeurde sloopmelding plaatsvinden.

Bij besluit van 28 januari 2025 heeft verweerder de mondelinge stillegging geformaliseerd en lasten onder dwangsom opgelegd. Hierbij heeft verweerder overwogen dat het eerste kleefmonster nooit is opgeschaald naar een Scanning Elektronen Microscopie-analyse (SEM-analyse). De risicoklasse van dit monster kan volgens verweerder uitsluitend worden vastgesteld door een SEM-analyse.

Er is daarom volgens verweerder sprake van asbestverwijderingswerkzaamheden zonder dat hiervoor een goedgekeurde sloopmelding is gedaan, zodat sprake is van een overtreding van artikel 7.10, eerste lid, en artikel 7.9, eerste lid, van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) in samenhang gelezen met artikel 4.54a, eerste, derde en vierde lid, van het Arbeidsomstandighedenbesluit.

Verzoekster heeft bezwaar gemaakt tegen het besluit van verweerder van 28 januari 2025 en daarnaast de voorzieningenrechter van de rechtbank verzocht een voorlopige voorziening te

treffen.

Verzoekster stelt dat de regels over asbestverwijdering grotendeels zijn opgesteld om te borgen dat werknemers op een veilige wijze hun werk kunnen doen. De Nederlandse Arbeidsinspectie is daarvoor verantwoordelijk en die heeft op 15 januari 2025 een inspectie uitgevoerd, het asbestinventarisatierapport getoetst en dat akkoord bevonden. Daarmee voldoen de sloopmelding en het asbestinventarisatierapport van verzoekster aan de wet- en regelgeving. Verweerder was dan ook niet bevoegd om handhavend op te treden.

Daarnaast betoogt verzoekster dat de eis dat een SEM-analyse nodig is, geen steun vindt in de wet- en regelgeving.

Rechtsvragen

1. Is met het handhavend optreden door verweerder sprake van schending van het specialiteitsbeginsel?
2. Mocht verweerder verlangen dat het kleefmonster met een SEM-analyse wordt onderzocht?

Uitspraak

1. Naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter is geen sprake van schending van het specialiteitsbeginsel.

De Nederlandse Arbeidsinspectie is namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid inderdaad bevoegd om handhavend op te treden bij overtreding van het Arbeidsomstandighedenbesluit door een werkgever en [naam 5] is bevoegd tot afgifte van certificaten waarover asbestsaneringsbedrijven moeten beschikken. Beide bekijken vanuit hun rol dus ook een asbestinventarisatierapport.

Dat laat echter onverlet dat verweerder op grond van artikel 18.2, eerste lid, van de Omgevingswet, gelezen in samenhang met artikel 4.9 van die wet en artikel 2.2 van het Bbl, bevoegd is om handhavend op te treden bij overtreding van het Bbl. Artikel 7.9 van het Bbl bepaalt dat degene die sloopwerkzaamheden gaat uitvoeren een asbestinventarisatierapport dient te hebben als er een redelijk vermoeden is dat zich in het te slopen bouwwerk asbest of een asbesthoudend product bevindt. Artikel 7.10 van het Bbl bepaalt dat het verboden is sloopwerkzaamheden uit te voeren zonder dit van tevoren te melden, indien hierbij asbest wordt verwijderd. Artikel 7.11, eerste lid, aanhef en onder g, van het Bbl bepaalt vervolgens dat bij de sloopmelding een asbestinventarisatierapport dient te worden overgelegd. Bijlage I bij het Bbl bevat een begrippenoverzicht en bepaalt dat een asbestinventarisatierapport een

rapport is dat voldoet aan de eisen bedoeld in artikel 4.54a, eerste, derde en vierde lid, van het Arbeidsomstandighedenbesluit. Indien het overgelegde asbestinventarisatierapport dus niet voldoet aan deze eisen uit artikel 4.54a van het Arbeidsomstandighedenbesluit, is geen sloopmelding ingediend en mag niet gesloopt worden. In het derde lid van artikel 4.54a van het Arbeidsomstandighedenbesluit wordt ten slotte aangegeven dat de resultaten van de asbestinventarisatie en de indeling in een risicoklasse, bedoeld in het tweede lid van artikel 4.54a van het Arbeidsomstandighedenbesluit, worden opgenomen in een inventarisatierapport. Dat betekent dat verweerder bij de eigen beoordeling van het ingediende asbestinventarisatierapport ook de indeling in een risicoklasse moet beoordelen.

2. Naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter kan het standpunt van verweerder dat een SEM-analyse van kleefmonster KM-01 wel op grond van de wet- en regelgeving vereist is, gevolgd worden. Artikel 4.54a, tweede en derde lid, van het Arbeidsomstandighedenbesluit noemt namelijk expliciet dat een risicoclassificatie in het asbestinventarisatierapport moet worden opgenomen. In het vierde lid van dat artikel staat dat de inventarisatie en het inventarisatierapport moeten worden uitgevoerd, onderscheidenlijk opgesteld, door een bedrijf dat in het bezit is van een certificaat asbestinventarisatie. In artikel 4.27 van de Arbeidsomstandighedenregeling is bepaald dat een dergelijk bedrijf moet voldoen aan het gestelde in paragraaf 2 en 3 van het Certificatieschema en dus ook aan artikel 21 en 22 van het Certificatieschema. Daarom is de voorzieningenrechter van oordeel dat verweerder het asbestinventarisatierapport ook mag toetsen aan het Certificatieschema. Dat betreft artikel 22, waarin de inhoud van een asbestinventarisatierapport is geregeld, maar ook artikel 21, dat de te nemen inventarisatiemaatregelen betreft en dus samenhangt met artikel 22. Artikel 22, zesde lid, aanhef en onder m, en negende lid, van het Certificatieschema vereist ook dat het asbestinventarisatieverzoek een risicoclassificatie bevat. In artikel 21, tweede lid, aanhef en onder b, van het Certificatieschema is opgenomen dat onder bepaalde omstandigheden een SEM-analyse moet worden toegepast, zoals ook volgt uit paragraaf 4.2.2 van de NEN 2991 die wordt aangehaald in de hiervoor onder 2.3 vermelde reactie van verweerder. Artikel 4.2 van het Arbeidsomstandighedenbesluit doet aan het voorgaande niet af, aangezien dat een algemene bepaling betreffende gevaarlijke stoffen is, terwijl artikel 4.54a van het Arbeidsomstandighedenbesluit en de op dat besluit gebaseerde, hiervoor vermelde bepalingen van de Arbeidsomstandighedenregeling en het Certificatieschema specifiek asbest betreffen.

Naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter heeft verweerder ook voldoende gemotiveerd dat wel sprake is van visueel waarneembare restanten niet-hechtgebonden beschadigd asbestverdacht materiaal binnen in de hal, zoals genoemd in artikel 21, tweede lid, aanhef en onder b, van het Certificatieschema. Uit de eerste versie van het

asbestinventarisatierapport (pagina 10) blijkt immers dat in de keuken asbesthoudend materiaal is waargenomen, te weten op de vloer. Dit materiaal is niet-hechtgebonden en ook ernstig beschadigd. In verband hiermee, zo blijkt uit opmerking 3 van het rapport, zijn op de vloer van de hal, voor de keukendeur kleefmonsters genomen, waaronder kleefmonster KM-01 en uit een PLM-analyse blijkt dat daarop asbest is aangetroffen. Naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter kan verweerder gevolgd worden in zijn standpunt dat het hierbij gaat om een restant, aangezien het een overblijfsel betreft dat is achtergebleven na verwijdering van de toplaag van vinyl op de vloer. Dat brengt op grond van artikel 21, tweede lid, aanhef en onder b, van het Certificatieschema mee dat vervolgens een risicoclassificatie door middel van een SEM-analyse vereist was.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 12-03-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:2606

Zaaknummer:

Wetsartikelen: 18.2 lid 1 Omgevingswet, 4.9 Omgevingswet, 2.2 Besluit bouwwerken leefomgeving, 7.9 Besluit bouwwerken leefomgeving, 7.10 Besluit bouwwerken leefomgeving, 7.11 lid 1 onder g Besluit bouwwerken leefomgeving, 4.54a leden 1 3 en 4 Arbeidsomstandighedenbesluit en 4.27 Arbeidsomstandighedenregeling

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Amsterdam

Omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit en technische bouwactiviteit. Volgens vaste jurisprudentie dient verweerder een aanvraag te beoordelen zoals deze is ingediend, aan de hand van het beoordelingskader zoals dat blijkt uit de wet. Voor de activiteit bouwen volgt dit beoordelingskader uit de Omgevingswet, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Casus

Vergunninghouder heeft een aanvraag gedaan voor een omgevingsvergunning ten behoeve van het veranderen van de indeling van de derde en de vierde verdieping en het bouwkundig samenvoegen daarvan, het uitbreiden van de daklaag en het maken van een dakterras op de vierde verdieping met behoud van bestemming als één woning.

Op 5 september 2024 heeft het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam (verweerder) de gevraagde omgevingsvergunning, die ziet op de activiteiten ‘binnenplanse omgevingsplanactiviteit’ en ‘technische bouwactiviteit’, verleend.

Verzoekster heeft bezwaar gemaakt tegen het besluit van 5 september 2024 en daarnaast de voorzieningenrechter van de rechtbank verzocht een voorlopige voorziening te treffen. Het bezwaar van verzoekster richt zich alleen tegen de vergunde (technische) bouwactiviteit. Verzoekster heeft toegelicht dat zij vreest voor (geluids)overlast door het verplaatsen van de toegangsdeur van de derde verdieping naar de overloop van de tweede verdieping. Niet alleen zal het openen en sluiten van de deur en het komen en gaan van mensen voor overlast zorgen, ook is een toegangsdeur een plek waar mensen blijven staan en blijven praten. Haar woon- en slaapkamer grenzen precies aan dat stukje overloopruimte.

Rechtsvraag

Heeft verweerder in redelijkheid tot het oordeel kunnen komen dat aannemelijk is dat het bouwplan voldoet aan de voorschriften uit het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)?

Uitspraak

De voorzieningenrechter overweegt dat volgens vaste jurisprudentie verweerder een aanvraag moet beoordelen zoals deze is ingediend, aan de hand van het beoordelingskader zoals dat blijkt uit de wet. Voor de activiteit bouwen volgt dit beoordelingskader uit de Omgevingswet (Ow), het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en het Bbl. Uit artikel 5.18 in samenhang met artikel 5.20 Ow blijkt dat in het Bkl beoordelingsregels zijn opgenomen op grond waarvan wordt bepaald of een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit wordt verleend of geweigerd. Deze beoordelingsregels worden gesteld met het oog op het waarborgen van de veiligheid, het beschermen van de gezondheid en duurzaamheid en bruikbaarheid. In afdeling 8.3 van het Bkl staan de beoordelingsregels voor de omgevingsvergunning voor de technische bouwactiviteit. De technische bouwactiviteit moet, voor zover hier van belang, voldoen aan de regels over bouw- en sloopwerkzaamheden in afdeling 7.1 van het Bbl en de regels over verbouw, verplaatsing en wijziging van een gebruiksfunctie van een bouwwerk in hoofdstuk 5 van het Bbl. In het besluit van 5 september 2024 staat dat het bouwplan voldoet aan de relevante voorschriften uit het Bbl met inachtneming van de voorschriften behorende bij de omgevingsvergunning. Verzoekster heeft dat ook niet gemotiveerd bestreden. De voorzieningenrechter overweegt dat in hoofdstuk 5 en afdeling 7.1. van het Bbl geen regels staan over waar een deur wel of niet mag worden geplaatst. Verweerder heeft zich volgens de voorzieningenrechter dus terecht op het standpunt gesteld dat geen ruimte bestaat voor een extra belangenafweging wat betreft deze deur.

Dit neemt niet weg dat verzoekster mogelijk enige overlast van het feitelijk gebruik van de deur kan ondervinden, dit kan echter niet tot het oordeel leiden dat de omgevingsvergunning in strijd met de regels is verleend. Het Bbl kent namelijk geen juridische grondslag voor een extra toetsing van de gevolgen van een bouwplan.

De voorzieningenrechter vindt daarom dat verweerder in redelijkheid heeft kunnen oordelen dat het aannemelijk is dat het bouwplan voldoet aan de voorschriften uit het Bbl.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 28-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2024:6624

Zaaknummer:

Wetsartikelen: 5.1 lid 1 onder a Omgevingswet, 5.1 lid 2 onder a Omgevingswet, 5.18 Omgevingswet en 5.20 Omgevingswet

RECHTSPRAAK

Handhaving/Ommen

Volgens vaste rechtspraak wordt de aanvrager van een vergunning in beginsel verondersteld belanghebbende te zijn bij een besluit op de aanvraag, maar dat is anders als aannemelijk wordt gemaakt dat de activiteit niet kan worden verwezenlijkt. In dat geval is de aanvrager geen belanghebbende en is zijn aanvraag geen (ontvankelijke) aanvraag zoals bedoeld in artikel 1:3, derde lid, van de Awb. De voorzieningenrechter is – voorlopig – van oordeel dat er geen reden is om onderscheid te maken tussen een aanvraag om een vergunning voor een activiteit die nog uitgevoerd moet worden of een aanvraag met het oog op legalisering van een al uitgevoerde activiteit, zoals in deze zaak.

Casus

Een toezichthouder van de gemeente heeft geconstateerd dat de zandweg – zonder toestemming van de gemeente – is geasfalteerd. Het college van burgemeester en wethouders van Ommen (het college) is van mening dat met het asfalteren van de zandweg sprake is van een overtreding van artikel 2:11 van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, omdat – kort samengevat – verzoeker geen vergunning heeft gevraagd en/of gekregen voor het verharden van de zandweg. Het college heeft daarom met het besluit van 22 januari 2025 aan verzoeker een last onder bestuursdwang opgelegd. Verzoeker wordt in het besluit gelast de zandweg in de staat van voor de overtreding te brengen, door het aangebrachte asfalt en de onderliggende puinverharding te verwijderen en de zandweg in oorspronkelijke staat te herstellen. Indien verzoeker niet binnen een termijn van acht weken na de datum van verzending van het besluit de gestelde maatregelen (geheel) heeft getroffen, zullen de maatregelen worden getroffen door de gemeente en zijn de kosten daarvan voor verzoeker.

Op 14 januari 2025 heeft verzoeker een vergunning aangevraagd op grond van artikel 2:11 van

de APV en artikel 5.1, eerst lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, met als doel om de verharding van de zandweg te legaliseren.

Tegen het besluit van het college van 22 januari 2025 heeft verzoeker bezwaar gemaakt. Daarnaast heeft hij de voorzieningenrechter van de rechtbank verzocht een voorlopige voorziening te treffen. Volgens verzoeker bestaat er een concreet zicht op legalisering. Verzoeker heeft namelijk een vergunning aangevraagd. Volgens verzoeker zijn er geen goede redenen om de vergunning te weigeren.

Rechtsvraag

Bestaat concreet zicht op legalisering?

Uitspraak

Het enkele feit dat verzoeker op 14 januari 2025 een vergunning heeft aangevraagd, is onvoldoende om – voorlopig – te oordelen dat sprake is van een concreet zicht op legalisering. Hiervoor is in de eerste plaats van belang of sprake is van een ontvankelijke aanvraag. Pas als deze vraag bevestigend kan worden beantwoord, kan – voorlopig – worden beoordeeld of er goede redenen zijn om de vergunning te weigeren.

Volgens vaste rechtspraak wordt de aanvrager van een vergunning in beginsel verondersteld belanghebbende te zijn bij een besluit op de aanvraag, maar dat is anders als aannemelijk wordt gemaakt dat de activiteit niet kan worden verwezenlijkt. In dat geval is de aanvrager geen belanghebbende en is zijn aanvraag geen (ontvankelijke) aanvraag zoals bedoeld in artikel 1:3, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De voorzieningenrechter verwijst bijvoorbeeld naar de uitspraken van de Afdeling van 15 augustus 2010 (ECLI:NL:RVS:2018:2717), 21 april 2020 (ECLI:NL:RVS:2021:846) en 2 november 2022 (ECLI:NL:RVS:2022:3161). De voorzieningenrechter is – voorlopig – van oordeel dat er geen reden is om onderscheid te maken tussen een aanvraag om een vergunning voor een activiteit die nog uitgevoerd moet worden of een aanvraag met het oog op legalisering van een al uitgevoerde activiteit, zoals in deze zaak.

De voorzieningenrechter is – voorlopig – van oordeel dat aannemelijk is dat de verharding van de zandweg niet gelegaliseerd kan worden. Daartoe overweegt de voorzieningenrechter dat verzoeker al in april 2024 aan de gemeente heeft gevraagd of zij medewerking wil verlenen aan de (gedeeltelijke) verharding van de twee zandpaden, de gemeente Het Oversticht om advies heeft gevraagd, Het Oversticht negatief heeft geadviseerd en verzoeker op 16 mei 2024 per e-mailbericht is medegedeeld dat geen medewerking wordt verleend voor de (gedeeltelijke) verharding van de twee zandpaden. Dit standpunt is in deze zaak door de

gemeente herhaald en bevestigd. De voorzieningenrechter concludeert daarom dat op voorhand duidelijk is dat de gemeente geen toestemming heeft gegeven en ook niet zal geven voor het verharden van de zandweg. Dit betekent dat verzoeker volgens het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter niet kan worden aangemerkt als belanghebbende en – dus – geen sprake is van een (ontvankelijke) aanvraag zoals bedoeld in artikel 1:3, derde lid, van de Awb. Omdat geen sprake is van een (ontvankelijke) aanvraag, kan ook geen sprake zijn van een concreet zicht op legalisering. Ter onderbouwing van dit voorlopige oordeel verwijst de voorzieningenrechter in het bijzonder naar de al genoemde uitspraak van de Afdeling van 2 november 2022 (ECLI:NL:RVS:2022:3161), waarin een soortgelijke situatie is beoordeeld (waarin grond van een gemeente in gebruik is genomen als parkeerplaats met een in- en uitrit, terwijl de gemeente daar geen toestemming voor had gegeven en ook niet wilde geven).

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 18-03-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2025:1470

Zaaknummer: AK_25_783

Wetsartikelen: 5.1 lid 1 onder a Omgevingswet en 1:3 lid 3 Awb